

Доклад на независимия одитор

Годишен доклад за дейността

Финансов отчет

Универсален пенсионен фонд "Съгласие"

31 декември 2012 г.

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Управляващите
Универсален пенсионен фонд „Съгласие”
Гр. София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на **Универсален пенсионен фонд „Съгласие”**, включващ, отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2012 г., отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпънанението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на Фонда, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Фонда. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

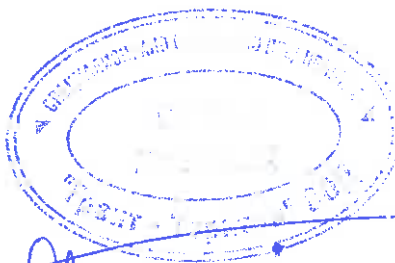
Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **Универсален пенсионен фонд „Съгласие“** към 31 декември 2012 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

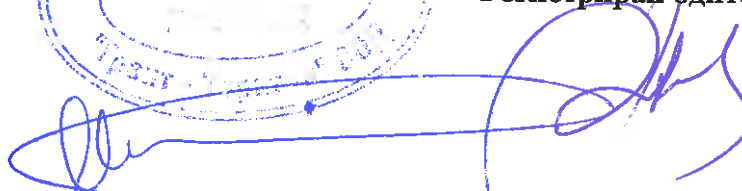
Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2012 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2012 г. на **Универсален пенсионен фонд „Съгласие“**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2012 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор

д-р Тая Коточева
Регистриран одитор

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

26 март 2013 г.
Гр. София

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „СЪГЛАСИЕ“

през 2012 год.

Към 31.12.2012 г. броят на осигурените лица в УПФ „Съгласие“ (Фонда) е 416 199 души, като лицата с подадени и потвърдени от НАП заявления или служебно разпределени, по партидите на които не са постъпили вноски са 7 105.

Изменението на броя на осигурените лица за последните пет години е, както следва:

2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	Изм. 2012/2011 бр.	Отн.изм. 2012/2011 %	Отн.изм. 2012/2008 %
361 470	383 057	398 505	407 985	416 199	8 214	+2.01%	+15.14%

През годината 16 055 са новоосигурените лица във Фонда, в т.ч. 8 253 лично са избрали да се осигуряват във фонда, 7 802 са служебно разпределени. От други универсални фондове са се прехвърлили 6 575 души. Напусналите УПФ „Съгласие“ са 14 416 души, в т.ч. 14 106 са се прехвърлили към универсални фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества, 291 човека са починали, а 19 човека са изтеглили средствата си по реда на чл.131, ал.2 от КСО.

Постъпленията от осигурителни вноски* във Фонда през отчетната година възлизат на 85 056 хил.лв или с 2.23% повече в сравнение с 2011 г. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице за 2012 г. е 37.68 лв (при 34.71 лв за 2011 г.).**

Общият размер на прехвърлените средства от универсални фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества във Фонда е 9 727 хил. лв или с 6 620 хил.лв по-малко в сравнение с предходната година. Изплатените към други фондове средства на прехвърлени лица е 18 504 хил.лв (при 21 367 хил.лв за 2011 г.).

* В постъпленията от осигурителни вноски не са включени постъпилите от НАП 43 хил.лв, представляващи лихви от депозит по несвоевременно преведени от НАП суми по ДЗПО.

**Среден размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на броя на осигурените лица, за които са правени вноски през съответния месец.

От Фонда са изплатени на осигурени лица и на наследници на осигурени лица общо 456 хил.лв, от които 441 хил.лв на наследници на осигурени лица, а над 15 хил. лв са еднократно изплатени на осигурени лица. Към пенсионния резерв в Компанията са прехвърлени 4 хил.лв.

Средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице към края на отчетния период е 1 303,43 лв при 1 036,62 лв през предходната година.

През 2012 год. балансовите активи на Фонда възлизат на 543 425 хил. лв при 424 711 хил. лв в края на 2011 год., което е процентно увеличение с 27.95%. Нетните активи на фонда възлизат в края на отчетната година на 542 486 хил. лв.

Изменението на размера на нетните активи на Фонда за периода 2008-2012 год. е, както следва:

2008г. хил.лв	2009г. хил.лв	2010г. хил.лв	2011 г. хил.лв	2012г. хил.лв	Абс.изм. 2012/2011 хил.лв	Отн.изм. 2012/2011 г. %	Отн.изм. 2012/2008 г. %
169 333	255 622	346 619	422 924	542 486	119 562	+28.27%	+220.37%

Изменението на пазарния дял на Фонда по размер на нетните активи и броя на осигурените лица за периода 2008-2012 год. е видно от следващата таблица:

Пазарен дял в %	2008г.	2009г.	2010г.	2011 г.	2012г.	Изм.2012/ 2011 в %	Изм.2012/ 2008 в %
по размер на нетните активи	11.68	11.19	11.92	11.97	12.09	+1.00%	+3.51%
по брой на осигурените лица	12.85	13.05	13.08	12.37	12.85	+3.88%	0.00%

От УПФ „Съгласие“ са изплатени такси и удържки към Компанията в общ размер 9 223 хил. лв в т.ч.: удържки от осигурителните вноски – 4 257 хил. лв; инвестиционна такса – 4 825 хил. лв и такса прехвърляне – 141 хил. лв. В структурата на приходите на Компанията от Фонда най-голям абсолютен и относителен размер имат удържките от осигурителните вноски.

Средствата на УПФ „Съгласие“ се инвестират при спазване на принципите надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Те се инвестират в разрешените от КСО инструменти, при спазване на предвидените инвестиционни ограничения и забрани. Обемът и структурата на инвестиционния портфейл на Фонда по видове инвестиционни инструменти към края на отчетната година са представени в следващата таблица.

№ по ред	Видове инструменти	Балансова стойност(в хил. лв)		Относително участие в общите активи(в %)	
		31.12.2011 год.	31.12.2012 год.	31.12.2011 год.	31.12.2012 год.
I.	Инвестиции общо, в т.ч.	405 879	534 405	95.57	98.34
1.	Финансови активи, издадени в Р.България	195 838	268 232	48.25	49.36
1.1.	Дялови ценни книжа	83 644	114 172	20.61	21.01
1.2.	Дългови ценни книжа	112 194	154 060	27.64	28.35
2.	Чуждестранни финансови активи	146 889	153 716	36.19	28.28
2.1.	Дялови ценни книжа	15 308	13 227	3.77	2.43
2.2.	Дългови ценни книжа	131 581	140 489	32.42	25.85
3.	Банкови депозити	43 029	88 293	10.60	16.25
4.	Инвестиционни имоти	20 123	24 164	4.96	4.45
II.	Парични средства	8 461	4 614	1.99	0.85
III.	Краткосрочни вземания	10 371	4 406	2.44	0.81
	Балансови активи общо	424 711	543 425	100.00	100.00

Основните цели на провежданата от Компанията инвестиционна политика във Фонда е запазване и реално нарастване на натрупаните средства в индивидуалните партиди на лицата при поемане на умерено висок риск в дългосрочен план.

При инвестирането на активите на УПФ „Съгласие“ се прави анализ и оценка на пазарния риск, свързан с инвестиции в акции, облигации и инвестиционни имоти, като се съблюдают процедурите за наблюдение, измерване и управление на рисковете. При инвестиции в банкови депозити и ценни книжа се взема под внимание кредитния рейтинг съответно на банката или на емитента.

Прилаганата активна инвестиционна политика и благоприятното развитие на търговията на капиталовите пазари през 2012 год. доведе до реализирането на положителна възвръщаемост от управлението на активите. Развитието на пазарната конюнктура и предпазливостта при вземането на решения позволи нивата на риск да бъдат поддържани в разумни граници. Стандартното отклонение за портфейла на УПФ Съгласие за 2012 год. е 1.73% - една от най-ниските стойности за последните десет години, а коефициентът на Шарп, като измерител на рисково-претеглената доходност е 5.92. Независимо от тези резултати, вероятността за нови корекции на цените на финансовите инструменти е сравнително висока, имайки предвид, че финансовата криза и проблемите, които я предизвикаха все още не са намерили дългосрочно решение.

Вземанията на УПФ „Съгласие“ по главница и лихви от облигационната емисия на Кауфтингбанк АД, Ален Мак АД и Хлебни изделия АД с общ размер 529 227.93 лв. бяха обезценени с оглед спазване на принципа за предпазливост и вярното и точно отразяване на състоянието на активите на Фонда на база срока на просрочие и очакванията на Ръководството за получаване на дължимите плащания в обозримо бъдеще.

Постигнатата доходност на УПФ „Съгласие“ за 2012 г. е 10.45% при 3.27%, за 2011 год. , а за периода 30.12.2010-28.12.2012 г. (на годишна база) тя е 5.41%.

През 2012 г. постигнатата доходност от управлението на активите на УПФ „Съгласие“ не е надхвърляла максималното ниво и не е спадала под минималната граница, определени при условията на чл.193, ал.7 от КСО. Във формирания във Фонда резерв не са постъпвали средства и от него не са изплащани средства. Във фонда не са постъпвали средства и от формирания в Компанията резерв за гарантиране на минималната доходност.

Милен Марков

Главен изпълнителен директор

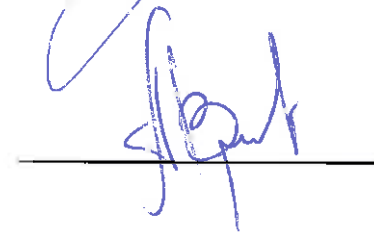
Иванка Данева

Изпълнителен директор

Анатолий Величков

Изпълнителен директор

15 март 2013 г.

Гр. София

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4-45

Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември

	Пояснение	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	6	24 164	20 123
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7	510 241	385 756
Вземания	8	4 406	10 371
Парични средства	9	4 614	8 461
Общо активи		543 425	424 711
Пасиви			
Задължения към осигурени лица		1	1
Задължения към свързани лица	14.2	458	375
Задължения по репо сделки и други	10	480	1 411
Общо пасиви		939	1 787
Нетни активи в наличност за доходи	11	542 486	422 924

Съставил:
/Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор:
/Милен Марков/

Дата: 15 март 2013 г.

Изпълнителен директор:
/Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад от 26 март 2013 г.

/д-р Мариана Михайлова/

/д-р Таян Коточева/

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	12	52 929	7 024
Печалба/(загуба) от инвестиционни имоти	6	(6)	(63)
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		52 923	6 961
Вноски за осигурени лица	11.1	85 099	83 214
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		9 727	16 347
Увеличения, свързани с осигурителни вноски	11.1	94 826	99 561
Изплатени суми по осигурителни договори	11.1	(456)	(401)
Прехвърлени средства към пенсионен резерв	11.1	(4)	(3)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	11.1	(18 504)	(21 367)
Удръжки и такси за ПОК	11.1	(9 223)	(8 446)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(28 187)	(30 217)
Увеличение, нетно		119 562	76 305
Нетни активи в наличност в начало на периода	11	422 924	346 619
Нетни активи в наличност в края на периода	11	542 486	422 924

Съставил: _____
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: _____
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2013 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад от 26 март 2013 г.

_____
 /А-р Мариана Михайлова/

_____
 /А-р Таня Коточева/

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	11.1	85 099	83 210
Плащания, свързани с осигурени лица	11.1	(456)	(401)
Платени такси на ПОК	14.1	(9 114)	(8 386)
Други плащания към ПОК	14.1	(63)	(25)
Плащания за пенсионен резерв	11.1	(4)	(3)
Постъпления от други пенсионни фондове	11.1	3 160	4 689
Плащания към други пенсионни фондове	11.1	(11 937)	(9 708)
Паричен поток от оперативна дейност		66 685	69 376
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		21 341	16 674
Придобиване на финансови активи		(270 573)	(299 022)
Постъпления от продажба на финансови активи		176 798	224 628
Плащания, свързани с инвестиционни имоти	6	(4 017)	(3 998)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	6	7	-
Други парични потоци от инвестиционна дейност		93	-
Паричен поток от инвестиционна дейност		(76 351)	(61 718)
Нетно увеличение на парични средства и еквиваленти		(9 666)	7 658
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		20 129	12 310
Печалба/(Загуба) от валутна преоценка на парични средства		(14)	161
Парични средства и еквиваленти в края на периода	9	10 449	20 129

Съставил: _____
 /Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: _____
 /Милен Марков/

Дата: 15 март 2013 г.

Изпълнителен директор: _____
 /Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад от 26 март 2013 г.

_____
 /д-р Мариана Михайлова/

_____
 /д-р Таня Коточева/

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 44 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1 Обща информация

Универсален пенсионен фонд "Съгласие" е вписан в регистъра на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване по ф. д. 1811/2001 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представява при взаимоотношенията си с трети лица от Пенсионно осигурителна компания "Съгласие" АД (ПОК).

С решение №340-УПФ/25.08.2003 г. Комисията за финансов надзор е дала на Пенсионно осигурителна компания "Съгласие" АД разрешение за управление на УПФ „Съгласие“.

ПОК „Съгласие“ АД има едностепенна система на управление – Съвет на директорите в състав:

- Милен Марков – председател и членове:
- Камен Колев,
- Олег Чулев,
- Галя Тодорова,
- Иванка Данева и
- Анатолий Величков.

Компанията се представява само заедно от Милен Марков – главен изпълнителен директор и един от двамата изпълнителни директори – Иванка Данева или Анатолий Величков.

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представява.

Фондът няма служители.

2 Осигурителни и пенсионни договори

Основният принцип, по който се извършва осигуряването е капиталопокривен, на база на дефинирани осигурителни вноски.

Осигуряването във Фонда се извършва за лица родени след 31.12.1959 г., ако са осигурени при условията и по реда на част първа от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигуряването в УПФ "Съгласие" дава правото на лична пожизнена пенсия, която се получава отделно и независимо от пенсията от Държавно обществено осигуряване по Част първа на КСО и от допълнителната доброволна пенсия по реда на Част Втора, дял Втори от КСО.

Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост се извършва въз основа на договор, сключен между Дружеството и осигурените лица за участие във фонда – при избор на универсален пенсионен фонд от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществени по начин и ред, определени от Националната агенция за приходите и Комисията за финансов надзор.

Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на част първа от Кодекса за социално осигуряване или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1-3.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- допълнителна пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част първа на КСО;
- еднократно изплащане до 50 на сто от натрупаната по индивидуалната партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 70,99%;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер на Фонда.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се определя на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление "Осигурителен надзор".

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при подписване на действителен договор за осигуряване в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, който е сключен след получено съгласие от Дружеството за промяна на участието на осигуреното лице.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им е определен в Кодекса за социално осигуряване като процент от осигурителния доход. Осигурителната вноска за универсален пенсионен фонд за 2012 г. е 5%, която се разпределя между осигурителя и осигуреното лице, както следва: за сметка на осигуреното лице 2,2 % от осигурителния доход, а за сметка на осигурителя 2,8 % от осигурителния доход.

Доходността от инвестирането на активите на Универсален пенсионен фонд „Съгласие“ за периода 30.12.2010 г.- 28.12.2012 г. е 5.41% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за УПФ "Съгласие" за 2012 г.	'000 лв
Постъпили вноски през периода	85 099
Удържани такси и удържки	(9 223)
Доход за разпределение, в т.ч.	52 923
за осигурените лица	52 923
Всичко нетни активи, в т.ч.	542 486
На осигурени лица	541 405
Резерв за минимална доходност	1 081
Задължения към осигурените лица, в т.ч.	542 487
Дългосрочни	542 486
Краткосрочни	1

3 Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.), включително сравнителната информация за 2011 г., освен ако не е посочено друго.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността му и евентуалния ефект от промените в Кодекса за социално осигуряване ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

4 Промени в счетоводната политика

4.1 Общи положения

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2012 г.:

От 1 януари 2012 г. Фондът е приложил **МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – отписване** – в сила от 1 юли 2011 г., приет от ЕС на 23 ноември 2011 г. Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчетането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на финансовите отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на Фонда, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

Няма съществен ефект върху дейността и оповестяването на Фонда от прилагането на изменението на МСФО 7.

4.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2012 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Новите оповестявания са свързани с количествена информация относно признати финансови инструменти, нетирани в отчета за финансово състояние, както и онези финансови инструменти, за които има споразумение за нетиране независимо от това дали те са нетирани.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Дружеството не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“ дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив. Ръководството в момента преглежда методологията за оценка на справедлива стойност за съответствие с новите изисквания и все още анализира ефекта от промените върху финансовия отчет.

МСС 32 „Финансови инструменти: представяне“ (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

Публикувани са и следните нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда:

МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - изменения относно свръхинфлация и фиксирани дати, в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" - държавни заеми, в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия“ в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 10, 11, 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ – друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

МСС 12 „Данъци върху доходи“ – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

КРМСФО 20 „Разходи за отстраняване и почистване на повърхността в производствената фаза на мините“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

5 Счетоводна политика

5.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

5.2 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на

паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

5.3 Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

5.4 Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

5.5 Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за периода, за който се отнасят.

5.6 Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

5.7 Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фондът го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фондът загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за

които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
- ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по най-високата цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
- Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
  - по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ” АД уведомява заместник – председателя за това.
  - в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;
  - В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в

деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.

- В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.
- При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
  - метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог
  - метод на нетната балансова стойност на активите
  - метод на дисконтираните нетни парични потоци

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.;
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял.
- Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на

последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6 - 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.
- последваща оценка на акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Държавните ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполация.

5.8 Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5.9 Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните

активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третираат като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

Когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но придобива изгодите и/или рисковете и от собствеността върху тях, ценните книжа се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

5.10 Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

5.11 Резерв за гарантиране на минимална доходност

Универсалният пенсионен фонд създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност, когато постигнатата доходност от Фонда е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за всички универсални пенсионни фондове или превишава с 3-процентни пункта средната-което от двете числа е по-голямо, като средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Начинът и редът за определяне на минималната доходност, за формиране и използване на резервите се уреждат с наредба на Комисията за финансов надзор.

5.12 Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в УПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на УПФ от Пенсионноосигурителното дружество (ПОК), УПФ начислява и изплаща на ПОК следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 5%, удържана от всяка вноска;
- 1% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани
- такса в размер на 20 лв. при прехвърляне на средства от индивидуалната партия от един фонд към друг

5.13 Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

5.14 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.15 Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желасци страни в края на отчетния период.

5.16 Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

6. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел. Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета, за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	'000 лв
Балансова стойност към 1 януари 2011 г.	16 133
Новопридобити активи	3 953
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	37
Балансова стойност към 31 декември 2011 г.	20 123
Балансова стойност към 1 януари 2012 г.	20 123
Новопридобити активи	3 957
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	84
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	24 164

През периода инвестиционните имоти представляват:

- 61.08% от поземлен имот и сгради, на адрес гр. Пловдив, придобити през 2005 г. на стойност 823 хил. лв. и преоценени до пазарната им стойност към 31.12.2010 г. 1 234 хил. лв;
- 44% от терен в Северна промишлена зона гр. Бургас придобит през 2006 г. на стойност 2 019 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2010 г. 2 443 хил. лв;
- Офис от 107.44 кв. м. В гр София, район Студентски придобит през 2007 г. на стойност 242 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2010 г. 270 хил. лв.
- Сгради от 2180.00 кв. м.РЗП в гр. Русе, Западна промишлена зона придобити през 2010 г. на стойност 1 220 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2010 г. 1 953 хил. лв.

Финансов отчет
31 декември 2012 г.

- 68.75% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2010 г. на стойност 10 033 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2010 г. 10 233 хил. лв.
- 13.18% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2011 г. на стойност 1 925 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2011 г. 1 962 хил. лв.

Направеният анализ от независими оценители не дава основание за корекция на пазарните стойности на гореизброените имотите и те запазват оценките си на нивата на оценките към 31.12.2011 г.

- Поземлен имот /ливада/ от 16 200 кв.м. гр. София, район Баня, м. Дълбочица, придобит през 2011 год. на стойност 2 028 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2012 г. 2 080 хил. лв.
- Офис и гараж в гр София, район Красно село , придобит през 2012г. на стойност 913 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2012г 930 хил.лв.
- Хотелски комплекс гр. Велики Преслав, община Шумен, придобит през 2012г на стойност 609 хил.лв и преоценен до пазарната му стойност към 31.12.2012г. 629 хил.лв
- Земя и сгради с.Паничище , община Сапарева Баня, област Кюстендил придобити през 2012г на стойност 884 хил.лв. и преоценени со пазарната им стойност към 31.12.2012г 879 хил. лв.
- УПИ гр. София, район Овча Купел придобит през 2012г. на стойност 1 551 хил.лв

Направеният анализ от независими оценители не дава основание за корекция на пазарната му стойност към 31.12.2012 г.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван модел на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти не са заложиени като обезпечение по заеми.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2012	2011
	'000 лв	'000 лв
Нетна промяна в справедливата стойност	84	37
Приходи от наеми	7	-
Преки оперативни разходи	(97)	(100)
	<u>(6)</u>	<u>(63)</u>

7. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2012 ‘000 лв	2011 ‘000 лв
Инвестиции в акции	7.1	73 955	62 127
Инвестиции в акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	7.2	53 444	36 825
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	7.3	139 866	118 670
Други дългови ценни книжа	7.4	154 683	125 105
Инвестиции в банкови депозити	7.5	88 293	43 029
		510 241	385 756

Инвестициите по справедлива стойност по видове валути са представени както следва:

	2012 ‘000 лв	2011 ‘000 лв
Инвестиции по справедлива стойност в лева	240 067	159 430
Инвестиции по справедлива стойност в евро	213 433	179 070
Инвестиции по справедлива стойност в долари	42 494	29 727
Инвестиции по справедлива стойност в японски йени	-	3 325
Инвестиции по справедлива стойност в рум. леи	3 317	3 448
Инвестиции по справедлива стойност в руски рубли	-	1 211
Инвестиции по справедлива стойност в турски лири	10 930	9 545
	510 241	385 756

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Представените по-долу стойности към 31 декември 2012 г. на ценните книжа, държани за търгуване са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от облигациите и ДЦК са приложени техники за оценка в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. които са представени в пояснение 5.7.

7.1. Инвестиции в акции

Емитент на акции	Емисия	Брой	Справедлива стойност към 31.12.2012 '000 лв.
ЦКБ АД	BG1100014973	1 684 823	955
Проучване и добив на нефт и газ АД	BG1100019022	602 455	1 012
Св. Св. Константин и Елена АД	BG11SVVAAT11	114 906	1 029
Холдинг Варна АД	BG1100036984	127 941	750
Параходство БРП АД	BG1100100038	1 778 837	1 352
КРЗ Одесос АД	BG11KOVABT17	41 010	2 992
Зърнени храни България АД	BG1100109070	11 918 776	2 646
Оловно - цинков комплекс АД	BG11OLKAAT10	48 727	2
Неохим АД	BG11NEDIAT11	61 909	1 734
Индустриален Холдинг България АД	BG1100019980	2 277 004	1 526
Каучук АД	BG11KAPAAT12	46 893	1 538
Асенова крепост АД	BG11ASASBT10	127 040	1270
Инвестиционна компания Галата АД	BG1100048096	6 072 600	8320
Петрол АД	BG11PESOBT13	200	1
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG1100010104	3 649 170	9305
Сила Холдинг АД	BG1100027983	996 000	1 663
Химснаб АД	BG11EMTOAT16	124 200	4 061
Капман Грийн Енерджи Фонд АД	BG1100032082	44 000	46
Енерго - Про Подажби АД	BG1100027116	64 119	1 250
Енерго - Про Мрежи АД	BG1100026118	7 059	1147
Софарма АД	BG11SOSOBT18	1 785	4
ЧЕЗ Електро България АД	BG1100024113	249	2 042
ЧЕЗ Разпределение България АД	BG1100025110	7 670	12 317
Слънце Стара Загора АД	BG11SLSTAT17	35 300	271
Булленд инвестмънтс АДСИЦ	BG1100067054	558 285	533
Премиер фонд АДСИЦ	BG1100009064	40 860	33
ЦКБ Рийл истейт фонд АДСИЦ	BG1100120051	54 944	3 838
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	BG1100099065	372 378	5 269
Алтерон АДСИЦ	BG1100111076	42 000	67
Аванс терафонд АДСИЦ	BG1100025052	1 427 180	3184
ФНИ България АДСИЦ	BG1100001053	10 000	5
Кепитъл мениджмънт АДСИЦ	BG1100121059	67 991	3709
			73 871
Акции на чуждестранни емитенти			
Infineon Technologies AG	DE0006231004	7 000	84
			84
			73 955

7.2. Инвестиции в дялове на колективни инвестиционни схеми

Емитент на акции и дялове КИС	Емисия	Вид валута	Брой	Справедлива стойност към 31 декември 2012 '000 лв
ИД Адванс инвест	BG1100004040	BGN	121212	106
ИД Селект Баланс АД	BG1100042040	BGN	32777	441
ИД Капман Капитал АД	BG1100039046	BGN	16172	264
ИД Конкорд Фонд - 2 Акции АД	BG1100007068	BGN	30913	184
ДФ ДСК Растеж	BG9000004069	BGN	307278	192
ДФ Стандарт инвестмънт високодоходен фонд	BG9000002063	BGN	96663.8969	332
ДФ Стандарт инвестмънт балансиран фонд	BG9000001065	BGN	24458.1983	92
ДФ Стандарт инвестмънт международен фонд	BG9000001073	BGN	31232.125	44
ДФ Тексим България	BG9000018069	BGN	44239.2119	2 051
ДФ Тексим България	BG9000018069	BGN	32635.2295	1 506
ДФ Съгласие профит	BG9000021063	BGN	570982.601	3 418
ДФ Съгласие престиж	BG9000020065	BGN	442351.693	2 605
ДФ ЦКБ Лидер	BG9000007070	BGN	674411	4 931
ДФ ЦКБ Актив	BG9000008078	BGN	369334	3 337
ДФ ЦКБ Гарант	BG9000009076	BGN	37102	502
ДФ Реал Финанс високодоходен фонд	BG9000016071	BGN	3842216	2 664
ДФ Реал Финанс високодоходен фонд	BG9000016071	BGN	857510	593
ДФ Реал Финанс високодоходен фонд	BG9000016071	BGN	72833	50
ДФ Реал Финанс балансиран фонд	BG9000017079	BGN	3479955	2 552
ДФ Реал Финанс балансиран фонд	BG9000017079	BGN	743343	543
ДФ Реал Финанс балансиран фонд	BG9000017079	EUR	68775	50
ДФ Инвест Кепитъл Високодоходен	BG9000002105	BGN	27365	287
ДФ Капман Макс	BG9000012054	BGN	15000	138
ДФ Адванс IPO фонд	BG9000023077	USD	305674.6998	570
ДФ Конкорд Фонд - 6 Парижен	BG9000009084	BGN	618256.0389	8 376
ДФ Конкорд Фонд - 1 Акции и облигации	BG9000007054		78955.4931	987
ДФ Астра Комодити	BG9000016089		43046.5477	437
ДФ РАЙФАЙЗЕН ФОНД ПАРИЧЕН ПАЗАР	BG9000007062		2166847.237	3 049
				40 301
Дялове на чуждестранни емитенти				
iShares S&P 500 index fund	IE0031442068	USD	102000	2 117
ETFLAB DAX	DE000ETFL011	EUR	57300	8 091
Luxor ETF Brazil Ibovespa	FR0010408799	EUR	13000	531
SPDR DJIA	US78467X1090	USD	12550	2 404
				13 143
				53 444

7.3. Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност към 31 декември 2012
						лв. / евро/щ.д '000 лв
ДЦК Република България						
Министерство на Финансите	BG2040010212	5.00%	13.07.2020	BGN	16 680 082	19 327
Министерство на Финансите	BG2040009214	4.95%	28.01.2019	BGN	4 703 435	5 412
Министерство на Финансите	BG2040011210	5.00%	19.07.2021	BGN	7 408 095	8 569
Министерство на Финансите	BG2040008216	4.50%	16.01.2018	BGN	1 970 000	2 220
Министерство на Финансите	BG2040012218	5.00%	11.07.2022	BGN	11 663 830	13 478
Министерство на Финансите	BG2040403219	6.00%	11.10.2018	EUR	2 756 500	6466
Министерство на Финансите	BG2040210218	5.75%	29.09.2025	EUR	4 315 000	10 405
Министерство на Финансите	BG2030011113	4.00%	30.03.2016	EUR	807 693	1 701
Министерство на Финансите	BG2040112216	4.50%	18.01.2019	EUR	1 731 060	3 807
Министерство на Финансите	XS0802005289	4.25%	09.07.2017	EUR	2 200 000	4 773
						76 158
ДЦК от други държави членки на ЕС						
Република Румъния	XS0638742485	5.25%	17.06.2016	EUR	3 180 000	6 852
Република Румъния	RO1013DBE014	4.50%	29.11.2013	EUR	3 750 000	7 477
Република Румъния	RO1114DBE010	4.50%	06.05.2014	EUR	9 200 000	18 834
Република Румъния	XS0852474336	4.88%	07.11.2019	EUR	4 300 000	8 908
Република Словения	SI0002103149	4.38%	18.01.2021	EUR	4 300 000	8 311
Република Унгария	XS0625388136	6.00%	11.01.2019	EUR	200 000	430
Република Румъния	XS0371163600	6.50%	18.06.2018	EUR	860 000	1 966
Европейска инвестиционна банка	XS0543366164	8.00%	23.11.2015	TRL	12 200 000	10 930
						63 708
						139 866

7.4. Инвестиции в други дългови ценни книжа

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност към 31 декември 2012
					лв./евро/ щ.д.	'000 лв
Корпоративни облигации на български емитенти						
Булгарплод - София						
АД	BG2100012116	6.00%	06.06.2016	BGN	80 000	81
Холдинг Варна АД	BG2100033062	8.00%	18.10.2017	EUR	2 132 400	4 455
Холдинг Нов Век АД	BG2100049068	8.00%	15.12.2017	EUR	2 301 600	4 762
Балканкар Заря АД	BG2100015077	8.25%	22.12.2015	EUR	525 455	990
Асенова крепост АД	BG2100002091	11.00%	30.01.2015	EUR	2 050 000	4 556
Финанс консултинг						
ЕАД	BG2100013098	9.00%	19.08.2016	EUR	2 000 000	4 263
Хелт енд уелнес						
АДСИЦ	BG2100005094	8.50%	17.03.2014	EUR	2 600 000	5 427
ТЦ - ИМЕ АД	BG2100022099	8.00%	29.09.2014	EUR	640 000	1 277
Аркус АД	BG2100011100	8.50%	03.01.2018	EUR	2 650 000	5 742
АСТЕРА I ЕАД	BG2100007116	8.00%	14.03.2018	EUR	1 597 500	3 434
Велграф Асет						
Мениджмънт АД	BG2100020119	8.00%	11.11.2018	EUR	5 090 000	10 720
Азалия I ЕАД	BG2100023113	8.00%	15.12.2019	EUR	4 000 000	8 582
Техноимпортекспорт						
АД	BG2100013122	8.00%	10.08.2019	EUR	1 300 000	2 720
НУРТС АД	BG2100017123	6.00%	27.09.2017	EUR	1 000 000	2 000
Финанс консултинг АД	BG2100023121	8.00%	16.11.2019	EUR	6 000 000	11 762
Петрол АД	XS0271812447	8.38%	26.01.2017	EUR	920 000	986
Българска Банка за Развитие						
Българска Банка за Развитие	BG2100005102	5.00%	15.05.2015	EUR	1 975 000	4 081
Българска Банка за Развитие						
Българска Банка за Развитие	BG2100014104	4.80%	30.12.2015	EUR	1 000 000	2 064
						77 902
Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти						
Кауфтинг Банк	XS0309095262	5.25%	18.07.2017	BGN	2 900 000	348
Ситигруп Фъндинг	XS0714894341	5.00%	15.12.2014	BGN	2 000 000	2 105
KBC IFIMA	XS0483176342	8.50%	12.02.2015	RON	7 000 000	3 317
Magyar Telecom	XS0473176658	9.50%	15.12.2016	EUR	2 150 000	2 322
SOCIETE GENERALE	XS0365303329	7.76%	22.05.2013	EUR	900 000	1 764
Edcon Proprietary	XS0596918135	9.50%	01.03.2018	EUR	1 200 000	2 320
CEDC FIN	XS0468883672	8.88%	01.12.2016	EUR	1 350 000	1 483
Ренесанс Капитъл Банк	XS0499448370	13.00%	01.04.2013	USD	800 000	1 237

Финансов отчет
31 декември 2012 г.

Ренесанс Секюритис	XS0616784509	11.00%	21.04.2016	USD	2 000 000	2 775
Kazkommerts Bank	XS0234398245	9.20%	08.11.2049	USD	2 000 000	1 901
Kazkommerts Bank	XS0625516157	8.50%	11.05.2018	USD	3 000 000	4 135
Ukra_Infrastructure	XS0862476230	9.00%	07.12.2017	USD	2 000 000	2 990
Загребски Холдинг	XS0309688918	5.50%	10.07.2017	EUR	3 950 000	6 539
	DE000CB83C					
Комерцбанк	F0	7.75%	16.03.2021	EUR	400 000	887
Agrokor	XS0776111188	9.88%	01.05.2019	EUR	3 350 000	7 381
SAZKA	XS0258547057	9.00%	12.07.2021	EUR	949 633	474
Bank Centercredit	XS0245586903	9.13%	03.03.2016	USD	700 000	892
УКРАИНСКА БАНКА ЗА ЕКСПОРТ.КРД	XS0243733127	5.79%	09.02.2016	USD	600 000	755
Gazprombank	XS0779213460	7.25%	03.05.2019	USD	1 200 000	1 948
Банка Руский Стандарт	XS0802648955	9.25%	11.07.2017	USD	2 000 000	3 191
						48 764

ДЪЛГОВИ ЦЕННИ

**КНИЖА, ИЗДАДЕНИ ИЛИ
ГАРАНТИРАНИ ОТ ТРЕТИ
СТРАНИ**

Република Черна гора	XS0541470075	7.88%	14.09.2015	EUR	2 100 000	4 330
Република Черна гора	XS0614700424	7.25%	08.04.2016	EUR	2 090 000	4 354
Република Украйна	XS0543783194	7.75%	23.09.2020	USD	2 150 000	3 336
Република Хърватска	XS0607904264	6.38%	24.03.2021	USD	1 500 000	2 558
Република Украйна	XS0594390816	7.95%	23.02.2021	USD	600 000	945
Република Албания	XS0554792670	7.50%	04.11.2015	EUR	800 000	1 621
Република Украйна	XS0170177306	7.65%	11.06.2013	USD	200 000	300
						17 444

Общински облигации

	US541624AA0					
Регион Ломбардия	7	5.80%	25.10.2032	USD	1 000 000	1 350
Община Киев	XS0233620235	8.00%	06.11.2015	USD	3 000 000	4 179
Община Киев	XS0644750027	9.38%	11.07.2016	USD	3 500 000	5 044
						10 573
						154 683

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2012 г. на облигации от емисии BG2100012116, BG2100033062, BG2100049068, BG2100015077, BG2100002091, BG2100013098, BG2100011100 и BG2100007116, BG2100020119, BG2100023113, BG2100013122, BG2100017123, BG2100023121 е използвана техника за оценка – метод на дисконтираните парични потоци.

7.5. Инвестиции в банкови депозити

Банка	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Сума на
					депозита към 31 декември 2012
				лв. / евро	'000 лв
Юробанк и Еф Джи България	4.55	04/02/2013	BGN	850 833.33	868
Юробанк и Еф Джи България	4.99	20/02/2013	EUR	4 011 137.50	8 004
Юробанк и Еф Джи България	4.99	20/02/2013	EUR	1 000 000.00	1 993
Юробанк и Еф Джи България	5.7	30/08/2013	BGN	3 500 000.00	3 573
Юробанк и Еф Джи България	5.5	28/02/2013	BGN	1 052 442.63	1 102
Юробанк и Еф Джи България	5.5	31/10/2013	BGN	2 500 000.00	2 530
Юробанк и Еф Джи България	5.5	28/02/2013	BGN	5 000 000.00	5 239
Юробанк и Еф Джи България	5.6	01/04/2013	BGN	1 000 000.00	1 043
Юробанк и Еф Джи България	5.4	30/09/2013	BGN	1 800 000.00	1 825
Юробанк и Еф Джи България	2.72	14/01/2013	BGN	900 000.00	900
МКБ Юнионбанк	5.35	07/01/2013	BGN	3 000 000.00	3 210
МКБ Юнионбанк	5	12/07/2013	BGN	5 000 000.00	5 117
УниКредит Булбанк	4.5	17/06/2013	BGN	1 300 000.00	1 333
УниКредит Булбанк	3.8	30/09/2013	BGN	10 500 000.00	10 503
УниКредит Булбанк	5	03/01/2013	BGN	2 000 000.00	2 100
УниКредит Булбанк	5	18/01/2013	BGN	4 400 000.00	4 610
УниКредит Булбанк	5	01/04/2013	BGN	5 000 000.00	5 190
УниКредит Булбанк	1.15	07/01/2013	EUR	1 500 000.00	2 934
МКБ Юнионбанк	5	03/01/2013	BGN	3 000 000.00	3 150
МКБ Юнионбанк	5	17/06/2013	BGN	4 000 000.00	4 107
Банка Пиреос България	6.25	28/02/2013	BGN	3 000 000.00	3 163
Банка Пиреос България	5.9	15/10/2013	BGN	5 063 972.22	5 135
Банка Пиреос България	5.25	14/01/2013	BGN	4 000 000.00	4 101
Банка Пиреос България	2.5	04/01/2013	BGN	2 000 000.00	2 001
Търговска банка Д	5.35	30/09/2013	BGN	4 500 000.00	4 562
					88 293

8. Вземания

	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Дивиденди от акции на Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ за 2008 г.	-	111
Дивиденди от акции на Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ за 2009 г.	-	43
Дивиденди от акции на ЦКБ Рибла Истейт Фонд АДСИЦ за 2008 г.	-	62
Дивиденди от акции на ЦКБ Рибла Истейт Фонд АДСИЦ за 2010 г.	-	25
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2008 г.	-	188
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2009 г.	-	194
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2010 г.	-	217
Дивиденди от акции на Кепитъл мениджмънт АДСИЦ за 2011 г.	231	-
Лихва от облигации на Кауфтинг Банк АД	89	105
Главница по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	202	213
Лихва по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	7	7
Лихва по облигации на Балканкар Заря АД от емисия BG2100015077	43	44
Главница на облигации на Холдинг Нов Век АД от емисия BG2100049068	-	-
Лихва на облигации на Холдинг Нов Век АД от емисия BG2100049068	-	360
Главница облигации на Хлебни изделия Подуяне АД от емисия BG2100011084	176	-
Лихва по облигации на Хлебни изделия Подуяне АД от емисия BG2100011084	8	2
Лихва на облигации по SAZKA от емисия XS0258547057	-	98
Репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	1 195	1 500
Лихви по репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	13	22
Несъбрана лихва по репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	-	35
Несъбрана лихва по репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	-	35
Репо сделка с акции на Слънце Стара Загора - БТ АД	437	443
Лихва по репо сделка с акции на Слънце Стара Загора - БТ АД	5	19
Репо сделка с акции на Химснаб АД	1 120	-
Лихва по репо сделка с акции на Химснаб АД	19	-
Репо сделка с акции на Сила Холдинг АД	419	-
Лихва по репо сделка с акции на Сила Холдинг АД	6	-
Репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена Холдинг АД	268	-
Лихви по репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена Холдинг АД	4	-
Просрочени суми по репо сделка с акции на ЦКБ АД	-	6 216
Лихви по просрочени суми по репо сделка с акции на ЦКБ АД	-	7
Просрочени суми по репо сделка с акции на Параходство БРП АД	-	420
Лихви по просрочени суми по репо сделка с акции на Параходство БРП АД	-	3
Наем на инвестиционен имот в Русе	2	-
Други краткосрочни вземания	162	2
	4 406	10 371

Към 31.12.2012 са обезценени вземания за лихви по облигации на Кауфтингбанк с 15% , вземания за лихви и главница по облигации на Ален Мак АД с 5% , както и вземания за лихви и главница по облигации на Хляб и Хлебни изделия АД с 10%.

9. Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2012 '000 ЛВ	2011 '000 ЛВ
Парични средства в брой и в банки		
- в лева	218	6 427
- в евро	4 177	591
- в щатски долари	219	1 443
	4 614	8 461

Паричните средства и еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	31.12.2012 '000 ЛВ	31.12.2011 '000 ЛВ
Банкови депозити, до 3 месеца	5 835	11 668
Парични средства в брой и в разплащателни банкови сметки	4 614	8 461
	10 449	20 129

10. Задължения по репо сделки и други

	2012 '000 ЛВ	2011 '000 ЛВ
Репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	-	954
Репо сделка с акции на Слънце Стара Загора - БТ АД	-	452
Постъпили суми за лихвено плащане на Аркус АД с падеж 03.01.2013	221	-
Постъпили суми за лихвено плащане на Цемекс Финанс АД продадени на 14.12.2012 г	93	-
Дължима сума по покупка на недвижим имот	161	-
Задължения за грешни преводи от НАП	5	5
	480	1 411

11. Нетни активи в наличност за доходи

	2012 '000 ЛВ	2011 '000 ЛВ
Резерв за минимална доходност	1081	978
Нетни активи в наличност за доходи	541 405	421 946
	542 486	422 924

11.1. Изменение на нетните активи в наличност за доходи

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Към началото на периода	422 924	346 619
Постъпили осигурителни вноски	85 099	83 214
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	9 727	16 347
Общо увеличение от осигурителни вноски	94 826	99 561
Доход от инвестиране средствата на фонда	52 923	6 961
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(15)	(11)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(441)	(390)
Изплатени суми по осигурителни договори	(456)	(401)
5% такса за обслужване	(4 257)	(4 162)
1% инвестиционна такса	(4 825)	(3 840)
Такса за прехвърляне	(141)	(444)
	(9 223)	(8 446)
Прехвърлени средства към пенсионен резерв в ПОК	(4)	(3)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(18 504)	(21 367)
Към края на периода	542 486	422 924
Осигурителни вноски	% от вноската	% от вноската
За сметка на осигурителя	56	56
За сметка на осигуреното лице	44	44
	100	100

11.2. Осигурителни договори

Към 31.12.2012 г. Фондът е изплатил 441 хил. лв. на наследници поради смърт на осигурените лица (2011 г.: 390 хил. лв.).

12. Печалба от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи нетни печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са свързани с финансови активи и пасиви класифицирани като държани за търгуване.

	2012 '000 лв	2011 '000 лв
Печалба от промяна в справедливата стойност	180 447	170 525
Загуба от промяна в справедливата стойност	(148 660)	(185 454)
Печалба от продажба на финансови активи	1 120	2 596
Приходи по репо сделки	317	211
Загуба от продажба на финансови активи	(1 627)	(175)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(183)	(120)
Приходи от лихви	21 958	18 010
Приходи от дивиденди	444	369
Приходи от придобиване на финансови активи от увеличение на капитала	-	23
Печалба от валутно-курсови разлики	25 547	27 606
Загуба от валутно-курсови разлики	(26 434)	(26 567)
	52 929	7 024

13. Удръжки и такси за Пенсионноосигурителната Компания (ПОК)

Видове такси		2012 Стойност на таксата '000 лв	2011 Стойност на таксата '000 лв
Такса за обслужване на дейността	5% от вноските	4 257	4 162
Такса прехвърляне	До 20 лв. от сумата по индивидуалната партида	141	444
Инвестиционна такса	1%	4 825	3 840
		9 223	8 446

14. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОК „Съгласие“ АД и ръководството му.

14.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

Видове такси	Такси от осигурителни вноски '000 лв	Инвестиционна такса върху актива '000 лв	Такса прехвърляне на средства '000 лв	Други задължения '000 лв	Всичко '000 лв
Към 01.01.2011 г.	-	288	-	-	288
Преведени към ПОК	(4 162)	(3 780)	(444)	(26)	(8 412)
Начисления към ПОК	4 162	3 840	444	53	8 499
Към 31.12.2011 г.	-	348	-	27	375
Преведени към ПОК	(4 257)	(4 716)	(141)	(27)	(9 141)
Начисления към ПОК	4 257	4 825	141	1	9 224
Към 31.12.2012 г.	-	457	-	1	458

14.2. Разчети със свързани лица в края на годината *

	2012 '000 лв.	2011 '000 лв.
Задължение към:		
Пенсионноосигурителна компания Съгласие		
- инвестиционна такса	457	348
- други задължения	1	27
Общо задължения към свързани лица	<u>458</u>	<u>375</u>

15. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

16. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

17. Политика по управление на риска

17.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОК в съответствие с Правилника за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Паричните средства се инвестират в позволени от КСО инструменти, съобразно инвестиционната политика на Фонда. Вследствие на използването на финансови активи Фондът е изложен на различни видове риск, които ПОК идентифицира, анализира и управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фондът, са пазарен (ценови) риск и кредитен риск.

Рискът при управлението на портфейлните инвестиции произтича от възможността фактическите постъпления от даден актив да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за наблюдение, анализ и управление на същите като преследваната цел е всички рискове да бъдат поддържани в приемливи граници при съблюдаване на принципите за оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОК и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Съвет на директорите - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Дирекция "Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2012 г. са 93.89% от неговите активи. Подобно развитие би довело до отчитане на преоценъчни загуби и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Пазарният риск, на който е изложен Фондът, вследствие на използването на финансови инструменти, е рискът от промени в цените на активите, валутния курс и лихвения процент.

17.1.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство. За намаляване на пазарния риск ПОК се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2012 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОК спазва стриктно заложените нормативни ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

17.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки във валута различна от лев и евро.

Към датата на приемане на финансовия отчет, България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв.

Валутната структура към 31.12.2012 год. на управляваните активи в портфейла на УПФ Съгласие е, както следва:

Активи, деноминирани в лев или евро – 87%;

Активи деноминирани във валута различна от лев и евро – 13%.

За да намали валутния риск, Компанията следи паричните потоци, които не са в български лева. Осъществяваната политика по управление на валутния риск е насочена към неизвършване на значителни операции и неподдържане на отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

Структурата по валути на активите към 31 декември е както следва:

31 декември 2012 г.

Издаване на краткосрочен риск			
Щатски долари	Евро	Лева	Общо
'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
219	4177	218	4 614
-	12 931	28 699	41 630
-	436	3 808	4 244
-	-	162	162
219	17 544	32 887	50 650

Парични средства в каса и банка

Срочни депозити

Вземания, свързани с инвестиции

Други краткосрочни вземания

Общо издаване на краткосрочен риск

Издаване на дългосрочен риск

31 декември
2012 г.

	Щатски долари	Евро	Румънски леи	Лева			Японски йени	Общо
				Турски лири	Руски рубли	Общо		
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000	'000 лв	'000 лв
Срочни депозити	-	-	-	46 663	-	-	-	46 663
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	79 930	-	49 006	10 930	-	-	139 866
Корпоративни облигации	-	77 821	-	81	-	-	-	77 902

Корпоративни облигации в чужбина	19 824	23 170	3 317	2 453	-	-	48 764
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	7 139	10 305	-	-	-	-	17 444
Общински облигации	10 573	-	-	-	-	-	10 573
Акции	-	84	-	73 871	-	-	73 955
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	4 958	9 192	-	39 294	-	-	53 444
Инвестиционни имоти	-	-	-	24 164	-	-	24 164
Общо излагане на дългосрочен риск	42 494	200 502	3 317	235 532	10 930	-	- 492 775

31 декември 2011 г.

Излагане на краткосрочен риск
 Щатски долари
 '000 лв

	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	1 443	591	6 427	8 461
Срочни депозити	-	-	34 979	34 979
Вземания, свързани с инвестиции	-	724	9 645	10 369
Други краткосрочни вземания	-	-	2	2
Общо излагане на краткосрочен риск	1 443	1 315	51 053	53 811

31 декември 2011 г.

Излагане на дългосрочен риск

	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Румънски леи '000 лв	Лева '000 лв	Турски лири '000 лв	Руски рубли '000	Японски йени '000 лв	Общо '000 лв
Срочни депозити	-	-	-	8 050	-	-	-	8 050
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	5 082	70 696	-	33 347	9 545	-	-	118 670
Корпоративни облигации	-	63 329	-	-	-	-	-	63 329

Корпоративни облигации в чужбина	9 002	18 135	3 448	348	-	1 211	-	32 144
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	8 418	7 714	-	-	-	-	-	16 132
Общински облигации	4 594	8 906	-	-	-	-	-	13 500
Акции	-	4 692	-	57 435	-	-	-	62 127
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	2 632	5 598	-	25 270	-	-	3 325	36 825
Инвестиционни имоти	-	-	-	20 123	-	-	-	20 123
Общо излагане на дългосрочен риск	29 728	179 070	3 448	144 573	9 545	1 211	3 325	370 900

17.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите му не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с възприетата от ПОК инвестиционна стратегия на Фонда. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от г.т. на чувствителността на активите на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация, модифицирана дюрация, конвекция и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОК използва модифицираната дюрация и конвекцията, за да измери лихвения риск и да оцени възможните отклонения в пазарната цена на инструмента вследствие изменението на лихвените нива. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОК анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 0.5% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 5 948 931.51 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 4.13. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 3.98.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

Финансов отчет
31 декември 2012 г.

31 декември 2012 г.	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.2% до 0.75%	4 614	-	4 614
Срочни депозити	от 1.15% до 6.25%	88 293	-	88 293
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 4.00% до 8.00%	139 866	-	139 866
Корпоративни облигации	от 4.80% до 11.00%	77 902	-	77 902
Корпоративни облигации в чужбина	от 5.00% до 13.00%	48 764	-	48 764
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 6.38% до 7.95%	17 444	-	17 444
Общински облигации	от 5.80% до 9.38%	10 573	-	10 573
Акции	-	-	73 955	73 955
Дялове и акции в КИС	-	-	53 444	53 444
Инвестиционни имоти	-	-	24 164	24 164
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	4 244	4 244
Други краткосрочни вземания	-	-	162	162
Общо активи		387 456	155 969	543 425

31 декември 2011 г.	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвени '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.2% до 0.75%	8 461	-	8 461
Срочни депозити	от 3.8% до 6.25%	43 029	-	43 029
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 4.00% до 8.00%	118 670	-	118 670
Корпоративни облигации	от 4.80% до 11.00%	63 329	-	63 329
Корпоративни облигации в чужбина	от 5.25% до 13.00%	32 144	-	32 144
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 7.25% до 8.95%	16 132	-	16 132
Общински облигации	от 4.13% до 9.38%	13 500	-	13 500
Акции	-	-	62 127	62 127
Дялове и акции в КИС	-	-	36 825	36 825
Инвестиционни имоти	-	-	20 123	20 123
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	10 369	10 369
Други краткосрочни вземания	-	-	2	2
Общо активи		295 265	129 446	424 711

17.1.4. Ценови риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на ценови риск, който представлява рискът от намаляване на тяхната пазарна стойност вследствие на неблагоприятни изменения в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват с отчитане на променящите се пазарни условия. При анализа на ценовия риск се вземат под внимание утвърдените лимити, залегнали във вътрешните правила за наблюдение и управление на риска. За намаляване на този тип риск ПОК се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или емитент.

ПОК измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение за период един, три и шест месеца. При невъзможност за прилагане на този метод се използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

17.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОК наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са инвестирани средства на осигурените лица, се увеличи. Ликвидните проблеми, които изпитват емитентите в резултат на влошената икономическа конюнктура, им пречат да погасяват навреме дължимите плащания по лихви и/или главници на емитираните облигации. Към 31.12.2012 год. това са изпадналата в несъстоятелност исландска банка Kaupthing bank HF, Ален мак АД, Хлебни изделия Подуяне АД. Финансовото състояние на длъжниците се анализира на база на текущите им финансови отчети и друга достъпна за кредиторите информация. За разглеждания период кредитният риск не представлява съществена заплаха за стабилността на УПФ Съгласие. Фондът се опитва да намали кредитния риск като осъществява сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения. При необходимост ще бъдат предприети законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

Кредитният рейтинг на инвестициите на Фонда е представен в следващата таблица:

Емисия	Емитент	Рейтинг	Агенция
BG2040403219	МФ	BBB	Fitch
BG2040210218	МФ	BBB	Fitch
BG2040011210	МФ	BBB	Fitch
BG2030011113	МФ	BBB	Fitch
BG2040012218	МФ	BBB	Fitch
BG2040112216	МФ	BBB	Fitch
XS0802005289	МФ	BBB	Fitch
BG2100005102	Българска банка за развитие	BBB	БАКР
BG2100014104	Българска Банка за Развитие	BBB	БАКР
RO1013DBE014	Република Румъния	Вaa3	Moody's

Финансов отчет
31 декември 2012 г.

XS0638742485	Република Румъния	Ваа3	Moody's
RO1114DBE010	Република Румъния	Ваа3	Moody's
XS0371163600	Република Румъния	Ваа3	Moody's
XS0852474336	Република Румъния	Ваа3	Moody's
XS0543783194	Република Украйна	В3	Moody's
XS0594390816	Република Украйна	В3	Moody's
XS0170177306	Република Украйна	В3	Moody's
XS0644750027	Община Киев	В3	Moody's
XS0233620235	Община Киев	В3	Moody's
XS0862476230	Finipro	В3	Moody's
	Украинска банка за експортно кредитиране	Саа1	Moody's
XS0243733127	Република Хърватска	Ва1	Moody's
XS0607904264	Загребски холдинг	Ва2	Moody's
XS0309688918	Република Черна гора	ВВ-	S&P
XS0614700424	Република Черна гора	ВВ-	S&P
XS0541470075	Република Унгария	Ва1	Moody's
XS0625388136	Magyar Telecom	Саа3	Moody's
XS0473176658	Република Словения	Ваа2	Moody's
SI0002103149	Република Албания	В1	Moody's
XS0554792670	Регион Ломбардия	Ваа1	Moody's
US541624AA07	Ренесанс Кепитъл банк	В2	Moody's
XS0499448370	Edcon Proprietary	В3	Moody's
XS0596918135	Kazkommerts Bank	В2	Moody's
XS0234398245	Kazkommerts Bank	В2	Moody's
XS0625516157	КВС IFIMA	А3	Moody's
XS0483176342	SG	Ва2	Moody's
XS0365303329	Ренесанс Секюритис	В2	Moody's
XS0616784509	Agrokor	В2	Moody's
XS0776111188	Комерцбанк	Ва1	Moody's
DE000CB83CF0	Bank Centercredit	Саа1	Moody's
XS0245586903	CEDC FIN	Саа2	Moody's
XS0468883672	Банка Руский Стандарт	Ва3	Moody's
XS0802648955	Европейска инвестиционна банка	AAA	Moody's
XS0543366164	Gazprombank	Ва1	Moody's
XS0779213460			

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2012 '000 лв.	2011 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	510 241	385 756
Парични средства	4 614	8 461
Вземания	4 406	10 371
	519 261	404 588

През разглеждания период бяха извършени обезценки на определени активи. Намалението в стойността им е продиктувано от дългия срок на просрочие, който поставя под съмнение способността на длъжника да извърши дължимото плащане в обозримо бъдеще. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на УПФ Съгласие бяха предприети следните корективни действия:

вид на вземането/емитент/пенсионен фонд	УПФ	срок за погасяване	обезценка в %	Сума на обезценка (в лв)
Лихви по облигации(лв)				
Лихва от облигации на Кауфтинг Банк АД	104671.87	18.07.2009	15.0%	15700.78
Главница по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	213 166.21	02.02.2010	5.00%	10 658.31
Лихва по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	7 315.57	02.02.2010	5.00%	365.78
Главница по облигации на Хлебни Изделия АД	195 583.00	23.07.2012	10.00%	19 558.30
Лихва по облигации на Хлебни Изделия АД	6 845.41	11.06.2012	10.00%	684.54
Лихва по облигации на Хлебни Изделия АД	1 645.88	23.07.2012	10.00%	164.59

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Анализът на финансовото състояние на емитентите показва стабилизиране на постигнатите резултати след известен период на колебания, породен от общата икономическа нестабилност в страната. Ръководството на ПОК "Съгласие" следи всеки нов финансов отчет на компаниите – емитенти и подлага на детайлен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чиито ценни книжа се намират в портфейла на фонда, дава възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на риск за парите на осигурените лица.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените вземания, свързани с инвестиции са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени вземания е:

	2012 '000 лв.	2011 '000 лв.
До 3 месеца	43	7 100
От 3 до 6 месеца	-	133
Над 1 година	-	220
Общо	43	7 453

В следващите таблици е представен анализ на матуриретна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31 декември 2012 г.	До 3 м. '000 лв	3 м.-6 м. '000 лв	6м-1г. '000 лв	1 г.-5 г. '000 лв	5г.-20 г. '000 лв	20г.-30 г. '000 лв	Без матурирет '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	-	4 614	4 614
Срочни депозити	43 375	11 673	33 245	-	-	-	-	88 293
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните	-	-	7477	43 090	78 894	10405	-	139 866
Корпоративни облигации	-	-	-	34 942	42 960	-	-	77 902
Корпоративни об- лигации в чужбина	-	3001	-	26 717	17 145	1 901	-	48 764
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	300	-	10 305	6 839	-	-	17 444
Общински облигации	-	-	-	9 223	1350	-	-	10 573
Акции	-	-	-	-	-	-	73 955	73 955
Дялове и акции в КИС	-	-	-	-	-	-	53 444	53 444
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	24 164	24 164

Универсален пенсионен фонд "Съгласие"
 Финансов отчет
 31 декември 2012 г.

41

Вземания, свързани с инвестиции	-	-	4 244	-	-	-	-	4 244
Други краткосрочни вземания	-	-	162	-	-	-	-	162
Общо активи	43 375	14 974	45 128	124 277	147 188	12 306	156 177	543 425

31 декември 2011 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6м-1г.	1 г.-5 г.	5г.-20 г.	20г.-30 г.	Без магуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	-	8 461	8 461
Срочни депозити	11 668	2 001	21 310	8 050	-	-	-	43 029
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните								
централни банки	-	-	-	51 243	66 736	691	-	118 670
Корпоративни облигации	-	-	-	23 977	39 352	-	-	63 329
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	-	16 221	15 923	-	-	32 144
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	-	7 714	8 418	-	-	16 132
Общински облигации	-	-	-	13 500	-	-	-	13 500
Акции	-	-	-	-	-	-	62 127	62 127
Дялове и акции в КИС	-	-	-	-	-	-	36 825	36 825
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	20 123	20 123
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	10 369	-	-	-	-	10 369
Други краткосрочни вземания	-	-	2	-	-	-	-	2
Общо активи	11 668	2 001	31 681	120 705	130 429	691	127 536	424 711

17.3. Анализ на ликвиден риск

При управлението на Фонда се спазват стриктно разпоредбите за ликвидност залегнали в Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителната компания и към минималните ликвидни средства.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОК следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, Съвет на директорите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Фондът не е поазвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички пасиви на Фонда са неликвидни и са с остатъчен матуритет до 3 месеца.

Дружеството извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 18 066 хил. лв, а концентрацията на пенсионните плащания към осигурени лица да настъпи след 10 години.

17.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2012 '000 лв.	2011 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	534 405	405 879
Парични средства	4 614	8 461
Вземания	4 406	10 371
	543 425	424 711
Финансови пасиви		
Задължения	939	376
Финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	1 411
	939	1 787

18. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОК по отношение управлението на нетните активи са:

- Основната цел на инвестиционната политика е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица чрез поемането на умерено висок риск в дългосрочен план.
- Спазване на нормативните изисквания;
  - Поддържане на висока ликвидност;
  - Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на ПОК в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на отдел "Вътрешен контрол", Риск мениджър и активното взаимодействие с отдел "Счетоводство" съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОК.

19. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките.

Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3.

За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2012:

	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Общо '000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Инвестиции в акции	73 955	-	73 955
Инвестиции в дялове на договорни фондове и колективни инвестиционни схеми	53 444	-	53 444
Други дългови ценни книжа	90 616	64 067	154 683
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	139 866	-	139 866
Общо групи финансови активи държани за търгуване	357 881	64 067	421 948

20. Събития след края на отчетния период

Между края на отчетния период и датата на одобрението от Съвета на директорите за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи или некоригиращи събития.

21. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2012 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 19 март 2013 г.